

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Vår dato 29.01.2008
Deres dato -
Vår referanse 121137-1/BMJ/-
Deres referanse -

Høring – Sørheimsutvalget. Inntektssystemet for kommunene

Næringslivets Hovedorganisasjon viser til Kommunal- og regionaldepartementets høringsbrev av 26.10.2007

Næringslivets Hovedorganisasjon sendte den 01.01.2006 høringsuttalelse om Borgeutvalgets innstilling (NOU 2005:18). Vår uttalelse denne gang bygger på den, og vi vil særlig peke på følgende momenter:

Borgeutvalget tok utgangspunkt i sentrale problemstillinger for inntektssystemet:

- *Utarbeide et system som er både rettferdig og enkelt*
- *Fremme effektiv ressursbruk i kommunene*
- *Likestille kommunale og private aktører*
- *Vurdere inntekts- og utgiftsutjevningen*
- *Vurdere kommunestørrelse som ufrivillig faktor*
- *Vurdere regionaltilskudd, skjønnstilskudd og Nord-Norge tilskuddet*

NHO er av den oppfatning at det kommunale selvstyret representerer sentrale verdier i det norske samfunn. Lokalt selvstyre er ikke bare et mål i seg selv, men en forutsetning for å oppnå prioriteringseffektivitet og økt kostnadseffektivitet. Det er derfor viktig at den lokale handlefrihet er reell og at staten etablerer systemer som understøtter og stimulerer til effektivitet i kommuneforvaltningen. Når det gjelder oppgavefordeling mellom forvaltningsnivåene, vil NHO prinsipielt mene at de oppgaver som legges ut til underordnede forvaltningsnivåer, bør være av en slik art at det også er mulig for disse nivåene å ha avgjørende innflytelse på kvaliteten av og innholdet i disse oppgavene. En ordning der staten på detaljert nivå bestemmer kvalitet og innhold, og fylker/kommuner settes til det som i praksis blir ren forvaltning, er lite heldig. Borgeutvalget er også inne på dette, men går ikke videre i problemstillingen, fordi det ligger utenfor mandatet.

...

NHO er kjent med at bl.a. KS har tatt til orde for en utvidet adgang for kommunene til å skaffe seg skatte- og avgiftsinntekter. Gitt at dette kan gjøres innenfor den totale samlede skatteramme, mener NHO dette kan være en måte å gi kommunene utvidet ansvar og myndighet på, og anbefaler at man utreder videre de forslag som er fremmet fra Kommunenes Sentralforbund (KOU 2005:1).

Merknader til enkelte punkter i Sørheimutvalgets innstilling:***Utjevning av skatteinntekter mellom kommunene.***

NHO støtter mindretallet som vil beholde skatteutjevningen på dagens nivå, og er også enig i argumentasjonen om at en sterkere skatteutjevning utvanner prinsippet om at en stor andel av kommunenes inntekter bør være skatteinntekter.

Selskapsskatt

NHO viser til brev 11.12.07 fra seks av NHOs regionforeninger til Kommunal- og regionalministeren. Disse tar til orde for å opprettholde dagens system med at kommunene får en andel av selskapsskatten, og argumenterer med at å endre dette systemet vil fjerne et viktig insentiv for næringsutvikling. NHO støtter dette synet., og viser til vår uttalelse til Borgeutvalgets innstilling:

"Vi vil imidlertid be Departementet vurdere om den andelen av selskapsskatten som overføres til kommunene bør øke. På grunn av inntektsutjevningen blir det en relativt liten del av selskapsskatten som tilfaller kommunene. Det er et viktig prinsipp at kommuner som legger til rette for næringsvekst, og som lykkes i dette, skal kunne merke på sine budsjetter at slik tilrettelegging lønner seg."

Distriktpolitiske tilskudd i inntektssystemet.

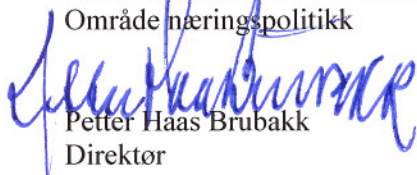
I NHOs uttalelse til Borgeutvalgets innstilling het det:

"NHO mener det bør vurderes om regionaltilskuddet og Nord-Norge tilskuddet bør fjernes fra inntektssystemet, og at man heller tar sikte på å styrke utsatte regioner gjennom direkte næringspolitiske virkemidler og virkemidler som er rettet mot enkeltpersoner. I den grad det er andre hensyn enn de rent distriktpolitiske som ligger innbakt i disse tilskuddene mener vi disse bør inngå i utgiftsutjevningen mellom kommunene. Skjønnsmidlene vil kunne være en sikkerhetsventil for å fange opp åpenbare skjevheter."

Om regionaltilskuddet beholdes bør utvalgets forslag om å gjøre dette tilskuddet mer nøytral i forhold til kommunesammenslåinger tas til følge."

NHO viser til dette, og kan ikke se at flertallets forslag er tilfredsstillende, særlig når det gjelder å rette opp de urimeligheter som ligger i dagens system ved at små kommuner taper på å slå seg sammen. Forslaget fra et mindretall om å dele et distriktpolitisk tilskudd i to; 30 pst. med et likt beløp pr kommune og 70 pst. med et likt beløp pr innbygger, kan etter NHOs oppfatning bedre ivareta prinsippet om nøytralitet i forhold til kommunesammenslåinger. NHO anbefaler derfor at dette utredes videre

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område næringspolitikk

Petter Haas Brubakk
Direktør